3

SLOVENSKÝ JAZYK

príloha k pracovnej učebnici

Bodkin doplnkový zošit

vhodný aj pre žiakov so ŠVVP

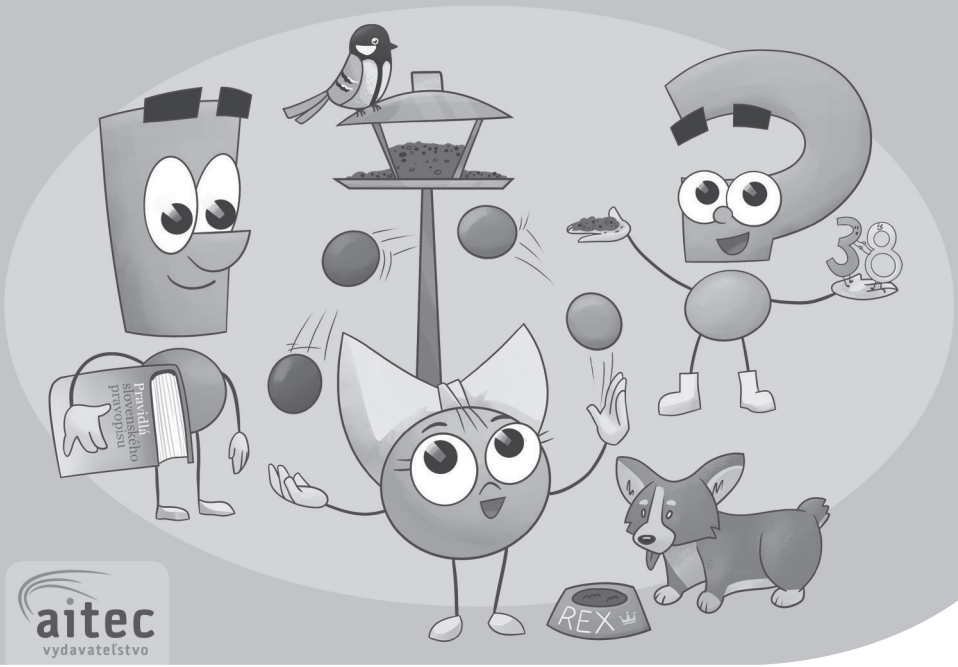

aitec
vydavateľstvo

Meno a priezvisko _____

Trieda _____

2. časť

Bodkin doplnkový zošit

Bodkin doplnkový zošit je prílohou pracovnej učebnice (PU). Slúži na upevňovanie, precvičovanie a opakovanie učiva. Žiaci môžu cvičenia vypracovávať priebežne alebo po prebratí tematického celku.

Doplnkový zošit ponúka možnosť individuálnej alebo spoločnej práce na hodinách slovenského jazyka i mimo nich. Pravopisné cvičenia sú zhodné s pravopisnými cvičeniami v PU na konkrétnych stranách. Sú upravené ako doplňovačky. Odporúčame ich žiakom diktovať, aby mali nielen zrakovú, ale aj sluchovú spätnú väzbu.

Modifikácia úloh pre žiakov so ŠVVP:

- pokyny na vypracovanie úloh sú farebne odlíšené.

Oranžovými pokynmi sa riadia žiaci so ŠVVP.

Hodiny označujú potrebu poskytnúť žiakom so ŠVVP viac času na vypracovanie úlohy.

Modrými pokynmi sa riadia všetci žiaci.

Hviezdička označuje skrátenie úlohy. Žiaci so ŠVVP s týmito slovami/vetami nepracujú.

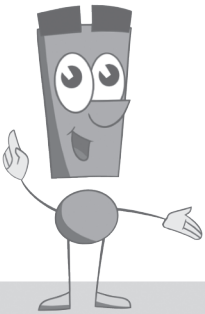

PODSTATNÉ MENÁ (PU s. 26)

Vypracuj úlohy pomocou záložky na obálke PU.

1 **a)** Napíš otázky, ktorými sa pýtame na *podstatné mená*.
b) Urči, ktorou otázkou sa pýtame na *osoby* a ktorou na *zvieratá* a *veci*. Ku každej otázke uveď dva príklady.

2 Podčiarkni v každom rade slovo, ktoré tam nepatrí. Zdôvodni prečo.

» hus, kačka, sliepka, moriak, farmár

» ujo, pes, starká, sesternica, brat

» zošit, kalkulačka, učiteľ, tabuľa, krieda

3 **a)** Doplň do slov chýbajúce *samohlásky i, í* alebo *y, ý*.
b) Podčiarkni slová, ktoré pomenúvajú *osoby*. Zakrúžkuj slová, ktoré pomenúvajú *zvieratá*.

b__k	zm__ja	str__ná
r__bezle	z__ma	prikr__vka
p__šťalka	s__tko	p__tliak
s__nček	v__žla	r__tier
m__tnik	s__korka	b__zón
*m__š	*v__hňa	*s__r
*v__šňa	*ob__lie	*ob__vateľ

Riešenie úloh na tejto strane podľa individuálnych návrhov žiakov.

Napíš päť názvov živočíchov, ktoré patria medzi vybrané slová.

Napíš adresu svojej školy.

Napíš osem vybraných alebo príbuzných slov po *r*.

Napíš názov mesta, kde si sa narodil/-a.

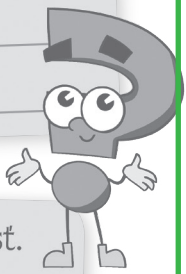

Napíš svoju najlepšiu vlastnosť.

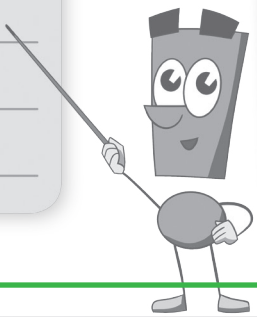

Napíš meno svojho kamaráta/svojej kamarátky.

Vypracuj úlohy pomocou záložky na obálke PU.

1 Dopíš chýbajúce *vybrané slová* po *s*.

syn, *syr*, sýty, sypať (sa), *syčať*, sykať, sychravý, vysychať, *sýkorka*, *syseľ*

2 **a)** Doplň do viet *vybrané slová* z úlohy **1**.
b) Vysvetli význam prvej vety.

Sýty hladnému neverí. Mláka na chodníku začala *vysychať*.

Môj *syn* sa volá Adam. Cez zimu sa *syseľ* ukladá na zimný spánok.

V chladničke je čerstvý *syr*.

✸Dnes je *sychravý* deň. ✸Z oblohy sa začali *sypať* veľké snehové vločky.

3 **a)** Napíš k vybranému slovu *syn* príbuzné slová.
b) Vyznač v napísaných slovách časť, ktorá je všade rovnaká.

syn – synak, synček, synáčik, synovec...

4 Doplň do slov chýbajúce *samohlásky i, í* alebo *y, ý*.

s i lomer, os ý pky, os i vo, us i lovná,
s ý korky, zas y pať, s i pieť, s y novec,
s i lák, s i rup, s y čať, s y ráreň, has i č,
s y chravo, s i rota, nas ý tený, as i , s y seľ,
✸vys y chať, ✸s ý ty, ✸kos i ť, ✸s y kot,
✸s í dlisko, ✸pros í m, ✸s ý pka, ✸las i ca

Pravopisné cvičenie (PU s. 6)

Doplň chýbajúce *písmená* a *dvojhlásku*.

V utorok bolo s y chravo. D n es voda
na chodn í koch pomal y vys y chala.
S y nček S ilvester nas y pal s ý korkám
do k ŕ midla zrno. Potom z j edol s y rovú
žem ľ u. Nas ý til sa a otvor i l
enc y klopédiu. Č í tal o s y sľoch a hadoch.
S y sle sú ve ľ mi m i lé a pria t eľské.
H adom slúži s y čanie na zastrašenie
nepr ia teľa.

VYBRANÉ SLOVÁ PO V (PU s. 10)

Vypracuj úlohy pomocou záložky na obálke PU.

1 Dopíš chýbajúce *vybrané slová* po *v*.

vy, vykať, *výskať*, vysoký, *zvyšok*, *zvyk*, vyť, výr, *vydra*, *vyžla*, vyhňa, vy-/vý- (predpona)

2 **a)** Doplň do viet *vybrané slová* z úlohy **1**.
b) Vysvetli význam prvej vety.

Peter je *vysoký* ako jedľa.

Neznámym ľuďom by sme mali *vykať*.

V skanzene je stará kováčska *vyhňa*.

Vyžla oddychuje vo svojej búde.

Nad stromami lieta *výr*.

✸V rieke plávala *vydra*.

✸Aj malý *zvyšok* chleba treba dojesť.

3 Nahraď zvýraznené časti slov *predponou vy-* a utvor nové slová. Utvorené slová napíš.

zamykať, **pre**myslieť, **v**ryť, **u**myť, ✸**od**sypať, ✸**po**hrýzť

vymykať, vymyslieť, vyryť, vymyť, vysypať, vyhrýzť

4 Doplň chýbajúce *samohlásky i, í* alebo *y, ý*.

Vlk zav**y**l od bolesti. Vzdušný v**í**r strhol strechu z ob**y**dlia. V**i**lma uv**i**la veniec z púpavy. Mama zav**i**nula bábätko do per**i**nky. Na lúke tancovala v**í**la. ✸Vodný v**í**r je nebezpečný. ✸V**ý**r je naša najväčšia sova. ✸B**ý**vajú v prep**y**chovej v**i**le.

Pravopisné cvičenie (PU s. 15)

Doplň chýbajúce *písmená* a *dvojhlásku*.

Naš**í**m zv**y**kom je chod**i**ť do lesa. V lese nesm**ie**me v**ý**skať ani plaš**i**ť zvierat**á**. Na v**y**sokom strome z**b**adáme v**ý**ra. Uv**i**díme aj lesnú v**í**lu? Po odd**y**chu zaba**l**íme zv**y**šok j**e**dla. Krá**č**ame sp**ä**ť okolo stare**j** v**y**hne a potoka. **Z**razu sa pri ňom m**i**hne v**y**dra. Naša v**y**žla na ňu **n**ešteká. Je v**y**chovaná. Večer zv**y**kne zav**ý**jať.

VYBRANÉ SLOVÁ PO Z (PU s. 17)

Vypracuj úlohy pomocou záložky na obálke PU.

1 Dopíš chýbajúce *vybrané slová* po *z*.

jazyk, nazývať (sa), *pozývať*, vyzývať, *prizývať*, vzývať, ozývať sa, *prezývať*

2 **a)** Doplň do viet *vybrané slová* z úlohy **1**.
b) Vysvetli význam prvej vety.

Katka má podrezaný *jazyk*. Môjho otca zvyknú *nazývať/prezývať* Jožko. Máš dovolené *pozývať* spolužiakov na návštevu?
✸Z lesa sa zvykne *ozývať* húkanie sovy.

Pravopisné cvičenie (PU s. 18)

Doplň chýbajúce *písmená*.

Odborn*í*ka na jaz*y*k naz*ý*vame jaz*y*kovedec. Pracuje v jaz*y*kovednom *ú*stave. *Č*asto sa mu oz*ý*vajú *ľ*udia. Potrebujú porad*i*ť a*l* ebo ho poz*ý*vajú na besedu. Odpove*d*e z*i*sťuje aj v slovn*í*ku. Spoločne debatujú o sp*i*sovnej slovenč*i*ne a vede o jaz*y*ku. Vol*á*me ju jaz*y*koveda.

1 a) Doplň do slov chýbajúce samohlásky *i*, *í* alebo *y*, *ý*.

b) Vyfarbi plôšky so slovami, do ktorých si doplnil/-a *y*, *ý*.

v**ý**skot	s**i**vý	s**y**rovník	s**i**lák	vz**ý**vať
v**ý**krik	z**i**ma	zv**ý**sknuť	v**i**dieť	vys**y**pať
s**y**kot	v**y**hňa	jaz**y**čnica	s**y**nček	zlozv**y**k
z**í**vať	s**y**slík	pov**ý**šený	v**y**dra	s**i**pieť
v**í**ťaz	prez**ý**vka	pres**ý**tený	jaz**y**k	z**i**ps
s**i**rota	v**y**kanie	priz**ý**vať	zv**y**šný	v**i**sieť
záv**i**n	s**ý**korka	prez**ý**vať	os**ý**pky	s**í**dlo
z**í**skať	v**y**soko	s**y**chravo	v**ý**šina	v**í**tať

2 Usporiadaj slabiky tak, aby vznikli príbuzné slová po spoluhláskach *s*, *v*, *z*. Vytvorené slová napíš.

jazavýnie – *zavýjanie*

syreňrá – *syráreň*

natesýný – *nasýtený*

✸výšeponecký – *povýšenecký*

✸dvojzyčjaný – *dvojjazyčný*

Pravopisné cvičenie (PU s. 9)

Doplň chýbajúce *písmená*.

Doma chov á m zlat ú r y bku. Každé r á no jej nas y pem s y pkú potravu. To ju zas ý ti. Voda musí b y ť kr i štáľovo č i stá. Akv á rium často čis t ím. R y bka s i v ňom našla svoj úkr y t. Rada sa skr ý va za kameňom. Je veľmi r ý chla a b y strá. Chcel b y som aj kor y tnačku. Mama m i ju k ú pi k sviatku.

Pravopisné cvičenie (PU s. 20)

Doplň chýbajúce *písmená*.

Vonku je z i ma. Ob l ečiem s i z i mník a tepl é nohav i ce. Zoberiem v y žlu na prech á dzku. Zasneženú pr í rodu mám ve ľ mi rada. Často ju kresl í m. Aj v ý ra na v y sokom strome a tancu j úcu v í lu. Doma si pochut í m na gaštanovom jaz ý čku a preč í tam si o v y dre riečnej. Potom o n ej nap í šem do zoš i ta zo slovensk é ho jaz y ka.

Vypracuj úlohy pomocou záložky na obálke PU.

1 Doplň do slov chýbajúce *samohlásky i, í* alebo *y, ý*.

B: b y dlisko, b i tka, zb i ť, násob i ť, keb y ,
b ý valý, ob y čajne, b y strina, vyb í janá,
✸starob y lý, ✸nab í jačka, ✸b y t, ✸b i zón

M: m i hotať, úm y sel, zam y kať, hm ý ria sa,
m i núta, m y s, pom y je, vitam í n, m ý to,
m y ška, prešm y čka, m i limeter, hm y z,
✸m i núť, ✸priem y sel, ✸m y dlo, ✸kom í n

P: p y tliačiť, p í sanie, op ý tal sa, kop i ja,
p y šne, pravop i s, p y sk, sp i sovateľ,
✸p i ť, ✸zap ý riť sa, ✸kop y to, ✸p í sať

R: r i zoto, zákr y t, obhr ý zť, pr í jemne,
str i ga, r ý m, r ý padlo, pr ý štiť, R í m,
str ý ko, kr i vý, r y bník, úr y vok, pr í beh,
✸r y sovať, ✸tr y sk, ✸pr i nc, ✸r y tier

S: s y nček, s y kavka, kos i ť, os ý pky, s i la, nenás y tný, s i rôtka, s i rota, as i, ✸zás y p, ✸os i vo, ✸s y r, ✸s i pieť

V: v i dieť, v i nník, zv y čajne, klav í r, zv y k v ý ška, v i sieť, v y dra, chv í ľa, zv y knúť, ✸v ý r (sova), ✸v y kať, ✸záv i n, ✸v í tať

Z: prez ý vka, z í skať, jaz y čnica, z í vať, ✸viz i tka, ✸z i movať, ✸oz ý vať sa, ✸poz ý vať

Pravopisné cvičenie (PU s. 22)

Doplň chýbajúce *písmená*.

Idem sa šm ý kať na kopec. Dám si rukav i ce. Nebude m i z i ma? Nesk ô r si urob í m čaj z b y liniek. Naša v y žla sedí p y šne v ob ý vačke a z í va. Z lesa sa oz ý va v ý r. Za plotom t ečie b y strinka. V lete b ý va plná r y bičiek. V zime sú ukr y té na dne kor y ta.

Vypracuj úlohy pomocou záložky na obálke PU.

1 **a)** Napíš otázky, ktorými sa pýtame na *podstatné mená*.
b) Urči, ktorou otázkou sa pýtame na *osoby* a ktorou na *zvieratá* a *veci*. Ku každej otázke uveď dva príklady. **Možné riešenie:**

Kto je to? učiteľ, brat

Čo je to? kohút, zošit

2 Podčiarkni v každom rade slovo, ktoré tam nepatrí. Zdôvodni prečo.

» hus, kačka, sliepka, moriak, farmár

» ujo, pes, starká, sesternica, brat

» zošit, kalkulačka, učiteľ, tabuľa, krieda

3 **a)** Doplň do slov chýbajúce *samohlásky i, í* alebo *y, ý*.
b) Podčiarkni slová, ktoré pomenúvajú *osoby*. Zakrúžkuj slová, ktoré pomenúvajú *zvieratá*.

b ý k	zm i ja	str y ná
r í bezle	z i ma	prikr ý vka
p í šťalka	s i tko	p y tliak
s y nček	v y žla	r y tier
m ý tnik	s ý korka	b i zón
✸m y š	✸v y hňa	✸s y r
✸v i šňa	✸ob i lie	✸ob y vateľ

Riešenie úlohy podľa individuálnych návrhov žiakov.

4 **a)** Napíš päť *rodných mien*, ktoré sa ti páčia.

b) Očísluj mená v *abecednom poradí*.

Riešenie úlohy podľa individuálnych návrhov žiakov.

5 Vymysli a napíš vety podľa pokynov:

a) veta je oznamovacia, má päť slov a obsahuje podstatné meno, ktoré pomenúva *osobu*,

b) veta je oznamovacia, obsahuje podstatné meno, ktoré je vybraným slovom a pomenúva *zviera*,

c) ✸veta je opytovacia a obsahuje dve podstatné mená, ktoré pomenúvajú *veci*.

6 Vymysli a napíš ku každému *všeobecnému* podstatnému menu *vlastné* podstatné meno, ktoré sa začína rovnakým písmenom ako všeobecné podstatné meno. ***Možné riešenie:***

stryná Slávka

bistro Barbora

kino Kukučka

rytier Roland

✸mydlo Milka

✸tiger Tóno

7 Vyber a doplň do slovných spojení správne *začiatočné písmená* slov.

(r/R) r ieka (d/D) D unaj, (p/P) p es (d/D) D unčo,

(m/M) m esto (ž/Ž) Ž iar (n/N) n ad (h/H) H ronom,

(r/R) r ieka (o/O) O rava, (v/V) v rch (k/K) K riváň

✸ (r/R) r ozprávka (t/T) T ri (p/P) p rasiatka,

✸ (m/M) m estská (č/Č) č asť (p/P) P etržalka

8 Utvor a napíš podľa obrázkov *názvy ulíc*.

Vzor: Konvalinková ulica

Ružová ulica

Tulipánová ulica

Púpavová ulica

Narcisová ulica

Riešenie úlohy podľa individuálnych návrhov žiakov.

9 Napíš informácie o obci, v ktorej bývaš. Pomôž si otázkami.

Ako sa volá obec, v ktorej bývaš? Ako sa volá ulica, na ktorej bývaš? Ako sa volá rieka/potok, ktorá/ktorý obcou preteká? Sú v obci kiná, divadlá, obchody? Páči sa ti, kde bývaš? Prečo?

10 Prepíš slovné spojenia písaným písmom.

ULICA MARTINA KUKUČÍNA

Ulica Martina Kukučína

ZBOROV NAD BYSTRICOU

Zborov nad Bystricou

VIHORLATSKÉ VRCHY

Vihorlatské vrchy

✸ PODUNAJSKÁ NÍŽINA

Podunajská nížina

Pravopisné cvičenie (PU s. 36)

Doplň chýbajúce *písmená* a *dvojhlásku*.

V (s/S) *S*lovenskom (k/K) *k*rase ná *j* dete m *n*oho jask *ý* ň. (d/D) *D*omica je jednou z n *i* ch. Nachádza sa v *d*edinách (k/K) *K*ečovo a (d/D) *D*lhá (v/V) *V*es. Dosta *n*ete sa k nej cez obec (p/P) *P*lešivec. Jask *y* ňa má ná *d*hernú v *ý*zdobu. Preteká cez ňu pod *z*emná *r*iečka. B *ý*vajú v nej netop *ie*re. *N*atáčala sa tu rozprávka *S*oľ *n*ad *z*lato.

Vypracuj úlohy pomocou záložky na obálke PU.

1 Napíš otázky, ktorými sa pýtame na *prídavné mená*.
Ku každej otázke uveď dva príklady. ***Možné riešenie:***

Aký? veľký, usilovný Aká? veselá, pekná

Aké? nízke, prítulné

2 Doplň do viet vhodné *prídavné mená*. Vety prečítaj.

Možné riešenie:

V aktovke mám ***nový*** peračník, ***dlhé*** pravítko, ***malý*** zošit, ***starú*** učebnicu zo ***slovenského*** jazyka a ***chutnú*** desiatu.

3 **a)** Vyfarbi obrázok *sýkorky bielolícej*. Pomôž si obrázkom v PU 6/20.
b) Spoj obrázok sýkorky so slovami, ktoré ju opisujú.
c) Vyfarbi všetky plôšky s *prídavnými menami*.

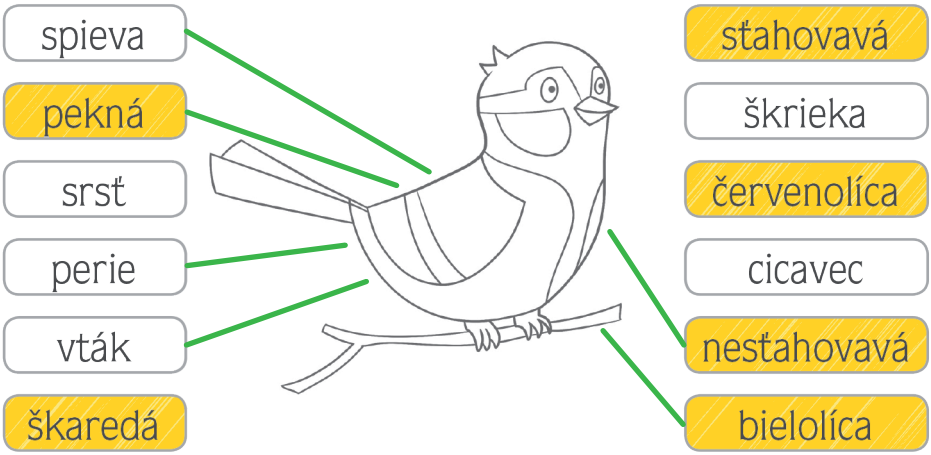

4 **a)** Doplň do slov chýbajúce *samohlásky i, í* alebo *y, ý*.
b) Podčiarkni *prídavné mená*.

jaz y kovedný	mraz i vé	v ý ška
príb y tok	kr i vý	v i dieť
krm i vo	p y šný	p i nzeta
r y žovať	r y čať	ob y dlie
✸pos y paný	✸nam y dlený	✸krup i ca
✸zv ý skol	✸ukr y tý	✸ob i lie
✸hr í bová	✸s i pel	✸pom y je

Pravopisné cvičenie (PU s. 39)

Doplň chýbajúce *písmená* a *dvojhlásky*.

Kor y tnačka s t epná patrí k su ch ozemskému druhu. Je ve ľ mi odoln á a prisp ô sobivá. J ej pan c ier má p ie skovú farbu. Je b y linožravá. Ob ľ ubuje t eplo. Na ž i vob y tie potrebu j e vodu a v h odné miesto na úkr y t. Cez z i mu sa uklad á na spá n ok. Sam i čka b ý va v ä čšia ako s amec.

1 Nájdi dvojice slov, ktoré majú *opačný význam*.
Každú dvojicu vyfarbi rovnakou farbou.

veľký | mlčať | koniec | hovoriť | sedieť
špinavá | stať | ďaleko | malý | čistá
deň | začiatok | studené | teplé | noc | blízko

Riešenie úlohy b) podľa individuálnych návrhov žiakov.

2 **a)** Napíš k dvojiciam obrázkov slová s *opačným významom*.

prázdny *plný*

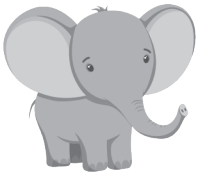

veľké *malé*

pravá *ľavá*

vpredu/pred *vzadu/za*

b) Vymysli podobnú dvojicu obrázkov. Nakresli obrázky a napíš k nim slová s *opačným významom*.

Vypracuj úlohy pomocou záložky na obálke PU.

1 Dopíš pred slová vhodné *zámená*.

ja	viem	my	vieme
ty	vieš	vy	viete
on	vie	oni	vedia
ona	vie	ony	vedia
ono	vie		

2 Nahraď zvýraznené slová vhodnými *zámenami*.

✸**Katka** polieva kvety.	ona
✸**Mama a otec** idú do obchodu.	oni
Ja a brat upratujeme.	my
Peter počúva hudbu.	on
Ty a kamarát skladáte lego.	vy
Dieťa veľmi plakalo.	ono

3 **a)** Doplň do slov chýbajúce *samohlásky i, í* alebo *y, ý*.

b) Dopíš pred podstatné mená *zámená*.

tvoja, môj, našej, moje, tvojom, vaším

môj	str ý ko	tvoja	p í sanka
moje	nohav i ce	v tvojom	b y te
s vaším	s y nom	v našej	ob ý vačke

4 Doplň do textu listu vhodné *zámená*.

Ahoj, Viktor,

ako sa *Ti* darí v škole? *My* sa učíme o zámenách. Niekedy sa ešte mýlim, ale darí sa *mi*. Teším sa na koniec školského roka.

Pozdravujem *Ťa*.

Tvoj kamarát Daniel

5 Prečítaj vety. Vyhľadaj a podčiarkni v nich *zámená*.

Ja a moji rodičia sme boli na výstave mačiek s naším Murkom. Stretli sme tam aj nášho uja školníka a jeho manželku. Oni prišli s mačkou Etelou. Kto vyhral? Etela! Jej víťazstvo potešilo mňa i mojich rodičov.

Pravopisné cvičenie (PU s. 43)

Doplň do textu *listu* chýbajúce *písmená*.

*P*osielam *T*i pozdrav. M*y* sme na dovo*l*enke v *M*alej *F*atre. V izbe som s mojou sestrou *A*delou. Naši ro*d*ičia b*ý*vajú ved*ľ*a. Ich izba je prepo*j*ená s na*š*ou. Veľm*i* sa nám tu páč*i*. Chod*í*me sa aj k*ú*pať. *A*ko sa máš *T*y? Nap*í*š m*i*. Teš*í*m sa na *T*voj l*i*st.

Vypracuj úlohy pomocou záložky na obálke PU.

1 Doplň do viet údaje podľa seba. *Číslovky* zapíš slovom. **Možné riešenie:**

Mám *deväť* rokov. Chodím do *tretej* triedy. Mám *dvadsať* spolužiakov, z toho je *osem* dievčat a *dvanásť* chlapcov.

✸V triede máme *jedno* umývadlo a *desať* lavíc.

2 **a)** Prečítaj text. Podčiarkni *číslovky* a mená dievčat.

b) Napíš k obrázkom mená dievčat a ich umiestnenie v súťaži.

Dievčatá súťažili v behu. Prvá dobehla Majka, ktorá je najnižšia. Piata skončila Katka, ktorá má okuliare, krátke vlasy a tričko s dlhými rukávmi. Druhá dobehla Milka, ktorá má dlhé vlasy, okuliare a tričko s krátkymi rukávmi. Tretia bola Ninka, ktorá má tričko s krátkymi rukávmi, dlhé vlasy a nemá okuliare. Štvrtá dobehla Miška, ktorá je najvyššia.

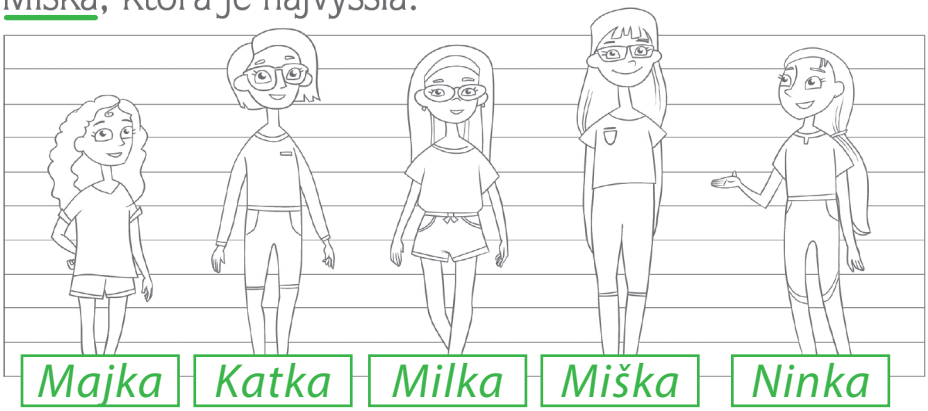

❸ Zapíš *číslovky* slovom.

5	päť	5.	piate auto
4	štyri	4.	štvrtá strana
1	jeden	1.	prvé víťazstvo
20	dvadsať	20.	dvadsiate výročie
✷16	šestnásť	✷16.	šestnásta jamka
✷8	osem	✷8.	ôsme mača
✷19	devätnásť	✷19.	devätnásta veta

Pravopisné cvičenie (PU s. 46)

Doplň chýbajúce *písmená* a *dvojhlásky*.

Mo j a bab i čka mala ten t o rok na tor t e šes ť desiat sv ie čok. Má tr i do s pelé d eti. Jedno d ieťa je mo j a mama M ilena. Druh é d ie ťa je str ý ko T i bor. Tre t ia je str y ná Z latica. Spolu má št y ri vn ú čatá. Ja som sa naro d ila ako p r vá. Som na j staršia. Najmen š í je m ô j bratra n ec A damko. Má j eden r ô čik.

Vypracuj úlohy pomocou záložky na obálke PU.

1 Napíš otázku, ktorou sa pýtame na *slovesá*. K otázke uveď dva príklady.

Možné riešenie:

Čo robí? píše, kreslí

2 Vyhľadaj a podčiarkni vo vetách *slovesá*.

Katka prišla domov. Do kanvice naliala vodu.
Uvarí bylinkový čaj. ✸O chvíľu ho pomaly vypije.
✸Mama je ešte v práci.

3 Doplň chýbajúce *samohlásky i, í* alebo *y, ý*.

Janko a Marienka odhr**y**zl**i** z medovn**í**ka.
Kubko a Maťko preskakoval**i** vatru.
Kozliatka neposlúchl**i** mam**i**čku. ✸Danka
a Janka sa ukr**ý**val**i** v sl**i**mačej ul**i**te.

4 Použi každé *sloveso* vo vete. *Slovesá* podčiarkni.

- upratať, nakúpiť, cvičiť, prechádzať sa

Riešenie úlohy podľa individuálnych návrhov žiakov.

5 Vymysli a napíš štyri *slovesá*, ktoré sa skladajú z troch slabík, patria medzi vybrané alebo príbuzné slová a končia sa na *-li*.

Možné riešenie:

umyli, rýpali, sypali, bývali, mysleli

6 **a)** Podčiarkni ▸ *podstatné mená*, ▸ *prídavné mená*.

Červené auto trúbi. Zelená žaba skákala.
Píšeme domácu úlohu. Nezbedný chlapec kričí.

b) Napíš, ku ktorému *slovnému druhu* patria nevyfarbené slová.

slovesá

Pravopisné cvičenie (PU s. 49)

Doplň chýbajúce *písmená* a *dvojhlásky*.

De**t**i pripravil**i** chutnú vaj**í**čkovú
nát**ie**rku. Najsk**ô**r uvaril**i** tr**i** vaj**í**čka.
Potom ich spolu s c**i**buľkou nakrájal**i**.
Vlož**i**li do hlbokého ta**n**iera. K tomu pridal**i**
l**y**žicu horč**i**ce a zm**ä**knuté maslo.
Dochut**i**li so ľ**o**u a št**i**pkou koren**ia**.
Dobre zamiešal**i** a mohl**i** na**t**ierať
na **ch**lebík.

1 Napíš ku každému slovu po dve slová s *podobným významom*.

Možné riešenie:

kričať *volať, vrieskať*

pekný *švárny, driečny*

bežať *utekať, upaľovať*

✸dom *budova, príbytok*

2 Pomôž nájsť vtáčaťu cestu k vtáčej búdke. Choď len po slovách s *podobným významom* k slovu *vyrobiť*.

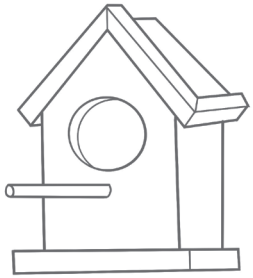

pozerať
tancovať
kričať
čítať
písať
zhotoviť
spievať
behať
nosiť
zostrojiť
umývať
piť
volať
spracovať
vyrobiť
šiť
učiť sa
urobiť
niesť
skákať
hlásiť sa
skonštruovať
spať
vyhotoviť
smiať sa
bývať
hrať sa
piecť
zmajstrovať
krášať
jesť
plakať
spievať
vypracovať
zoskočiť

Vypracuj úlohy pomocou záložky na obálke PU.

1 a) Vpíš do *doplňovačky* správne začiatočné písmená mien. Mená prepíš v *abecednom poradí*.

b) Prepíš slovo z *tajničky* do vety.

S	I	M	O	N	A		
L	A	D	I	S	L	A	V
O	T	O					
V	I	K	T	O	R		
E	M	I	L				
N	I	K	O	L	A		
S	I	L	V	I	A		
K	A	R	O	L			
O	L	I	V	E	R		

EMIL
KAROL
LADISLAV
NIKOLA
OLIVER
OTO
SILVIA
SIMONA
VIKTOR

Náš štát sa volá SLOVENSKO.

Riešenie úlohy podľa individuálnych návrhov žiakov.

2 Dopíš vhodné *všeobecné* alebo *vlastné podstatné mená* a utvor slovné spojenia.

_____ Dunčo

_____ Hron

obec _____

potraviny _____

časopis _____

Ulica _____

Riešenie úlohy podľa individuálnych návrhov žiakov.

3 Napíš, aká je tvoja škola. Použi *prídavné mená*.

veľká,

4 **a)** Doplň do slov chýbajúce *samohlásky i, í* alebo *y, ý*.
b) Urči *slovné druhy*. Použi číslovanie podľa záložky na obálke PU.

um ý vadlo *1*	pohr ý zť *5*	m i lión *4*
i ch *3*	s y chravé *2*	zam y kať *5*
t i ger *1*	tr i *4*	odom y kať *5*
bic y kel *1*	v y soký *2*	vaš i *3*
✸m y (všetci) *3*	✸b y strá *2*	✸str y ná *1*
✸t i síc *4*	✸n í zky *2*	✸št y ri *4*

Pravopisné cvičenie (PU s. 53)

Doplň do slov chýbajúce *písmená*.

Cestoval i sme r ý chlikom do hlavného
m esta S lovenska a v i deli sme D unaj. Bol i
sme aj vo V eľkej F atre a zazrel i sme
zm i ju. Potom sme šli do D ubnice n ad
V áhom. Mo j a str y ná M arína V ysoká
tam má prep y chovú v i lu. B ý va
na P riem y selnej u lici. Má jedného s y na.
Ich p es A zor stá l e zav ý ja.

Vypracuj úlohy pomocou záložky na obálke PU.

1 Doplň do viet vhodné *vybrané* alebo *príbuzné slová*.

Starká zbiera liečivé byliny. Často na teba myslím. Spev sa ozýval celou dolinou. V riekach žije veľa druhov rýb. Dojedla som zvyšok obeda. Keď vyrastiem, chcem byť farmárom. Na jeseň býva sychravé počasie. Z lesa môžeme začuť ryčať jeleňa. Som synovec môjho strýka. Umyl som si ruky. Viktor hlasno výskal od radosti.

2 **a)** Nájdi a označ v *štvorsmerovke* názvy všetkých *slovných druhov*.
b) Z neoznačených písmen utvor tri slová a doplň ich do vety.

P	O	D	S	T	A	T	N	É	M	E	N	Á
V	P	R	Í	S	L	O	V	K	Y	I	S	N
E	M	Y	K	Ž	O	L	D	E	R	P	L	E
C	I	T	O	S	L	O	V	C	I	A	O	M
V	S	P	O	J	K	Y	Y	M	E	N	V	Á
O	V	A	Ť	V	Č	A	S	T	I	C	E	Z
Š	Y	K	V	O	L	S	Í	Č	E	T	S	K
P	R	Í	D	A	V	N	É	M	E	N	Á	Y

Viem vymenovať všetky slovné druhy.

3 **a)** Zakrúžkuj *prídavné mená*. Povedz ku každému prídavnému menu *slovo s opačným významom*.

b) Podčiarkni *slovesá*. Povedz ku každému slovesu *slovo s podobným významom*.

HOVORIŤ	STRÝC	STO	TRI	VLAK
HLBOKÉ	NÍZKA	NÁŠ	ROBIŤ	MY

4 Doplň do slov chýbajúce písmená.

(N/n)*N*ové (M/m)*M*esto (N/n)*n*ad (V/v)*V*áhom, (K/k)*k*ocúr (M/m)*M*ax, (N/n)*N*ámestie (O/o)*o*sloboditeľov, (Z/z)*Z*áhorská (N/n)*n*ížina, (Š/š)*Š*tiavnické (V/v)*v*rchy, (N/n)*N*ízke (T/t)*T*atry, (V/v)*V*áh

Pravopisné cvičenie (PU s. 72)

Doplň do slov chýbajúce *písmená*.

V *Ž*iline sme čakal*i* na pr*í*chod r*ý*chlika. Išl*i* sme navš*t*íviť str*ý*ca *V*ila a str*y*nú S*i*monu. Majú mal*é*ho s*y*na. Nedávno sa presťahoval*i* do *S*tarej *B*ystrice. Jej ob*y*vatelia sa p*ý*šia najpresnejš*í*m orlo*j*om na svete. Oz*ý*va sa z*n*eho zvuk zvona a odb*í*ja celú hod*i*nu. Do obce ve*d*ie aj c*y*klotrasa.

1 Predstav si, že si majiteľ psieho salónu. Vymysli a vyplň *vizitku*.

Psí salón .....

Majiteľ .....

Adresa .....

.....

Telefón .....

E-mail .....

Riešenie úlohy podľa individuálnych návrhov žiakov.

2 Napíš *inzerát*, v ktorom daruješ plyšové hračky.

▸ Darujem

Riešenie úlohy podľa individuálnych návrhov žiakov.

✆ 0987 654 321

Riešenie úlohy podľa individuálnych návrhov žiakov.

3 Pozoruj *nákres* na zloženie papierovej loďky. Zhotov si podľa neho loďku. Vymysli jej názov a ľubovoľne ju vyfarbi.

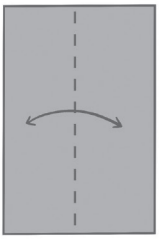

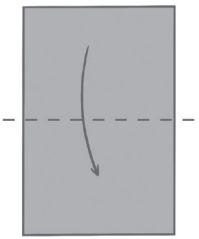

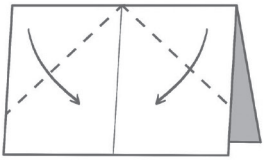

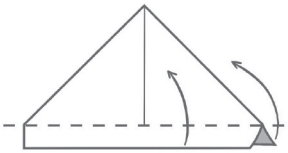

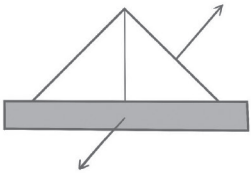

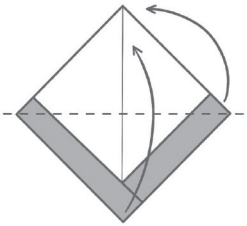

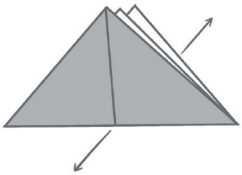

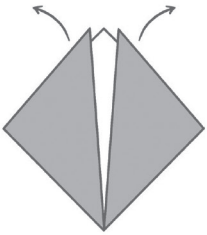

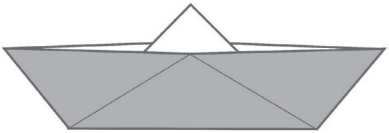

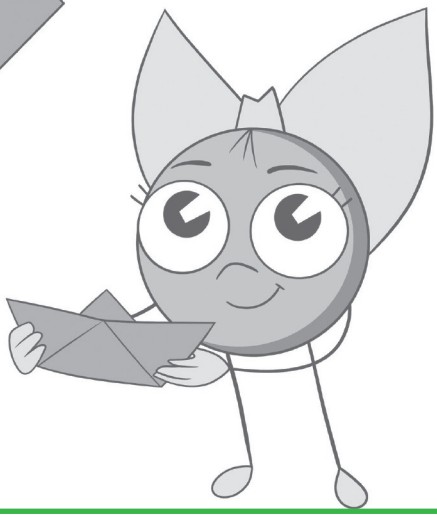

Vypracuj úlohy pomocou záložky na obálke PU.

Prečítaj text. Vypracuj úlohy **1** až **9**.
Správne odpovede zakrúžkuj.

S*y*seľ pasienkový je hlodavec. Ž*i*je na poliach a lúkach. Má štíhle telo, na konci končatín má pazúriky. Nimi hrabe podzemné skr*ý*še, ktoré využíva ako úkr*y*t a sklad potravy. Srsť má žltohnedej až hrdzavohnedej farby. Živí sa časťami rastlín a ob*i*lím. Zimu prespí. Vysk*y*tuje sa aj v okolí Muránskej planiny. Patrí medzi chránené živoč*í*chy.

1 **Z textu *vyplýva*, že:**

a) syseľ je horský hlodavec
b) syseľ je poľný hlodavec
c) syseľ je vodný hlodavec

2 **V slovách textu *chýbajú* samohlásky i, í, y, ý v tomto poradí:**

a) y, i, ý, y, i, y, í
b) y, i, y, i, y, y, í
c) i, i, í, y, i, y, ý

3 **Prvá veta textu *obsahuje*:**

a) dve podstatné mená, dve slovesá
b) dve podstatné mená, prídavné meno, sloveso
c) podstatné meno, prídavné meno, sloveso, zámeno

4 **Zakrúžkuj možnosť, v ktorej sú slová zoradené v *abecednom poradí*.**

a) ryba, ryčať, ryža, ryť, ryk
b) ryba, ryža, ryk, ryčať, ryť
c) ryba, ryčať, ryk, ryť, ryža

5 **Zakrúžkuj možnosť, v ktorej všetky slová obsahujú *slabikotvorné spoluhlásky*.**

a) jablko, prší, vŕta, hlboký
b) jablko, práši, vŕta, hlboký
c) jablko, prší, vráta, hlboký

6 **Zakrúžkuj možnosť, v ktorej sú len *vybrané slová*.**

a) jazyk, vysoký, sypať, mykať, hýriť
b) jazyk, vysoký, sypať, mykať, hmýriť
c) jazyk, vysoký, sypať, tykať, hmýriť

7 **Zakrúžkuj možnosť, v ktorej sú všetky slová napísané *správne*.**

a) príbytok, obilie, mydlina, vidieť
b) príbytok, obylie, mydlina, vidieť
c) príbytok, obilie, mydlina, vydieť

8 **Zakrúžkuj možnosť, v ktorej sú všetky slová napísané *správne*.**

a) Zborov nad Bystricou, Vysoké tatry, Námestie mieru
b) Zborov nad bystricou, Vysoké Tatry, Námestie Mieru
c) Zborov nad Bystricou, Vysoké Tatry, Námestie mieru

9 **Zakrúžkuj možnosť, v ktorej sú slová v poradí: *podstatné meno, prídavné meno, zámeno, číslovka, sloveso*.**

a) tabuľa, tvoj, tmavý, točiť, tri
b) tabuľa, tri, tmavý, tvoj, točiť
c) tabuľa, tmavý, tvoj, tri, točiť

Slová s *i, í* po obojakej spoluhláske *b*

bábika, babička, bitka, obidvaja, šlabikár, obilie, robiť, rozbiť, osobitne, hromobitie, nabíjačka, mobil, násobilka, slabika, bicie, bicykel, gombík, ľúbiť, bizón, bič...

Slová s *i, í* po obojakej spoluhláske *m*

mihnúť, miska, minca, veľmi, mikrofón, milimeter, minúta, milión, mihalnica, milá, keramika, mamička, komín, mimo, milovať, mixér, okamih, kominár, vitamín, zmija...

Slová s *i, í* po obojakej spoluhláske *p*

píliť, pílka, pískať, píšťalka, opis, nadpis, písať, písanka, písmeno, pravopis, spisovateľ, pirát, pistácia, pijavica, piškóta, pichliač, pivnica, pilot, vypínač, skupina, opica, piť...

Slová s *i, í* po obojakej spoluhláske *r*

krištáľ, krídlo, križovatka, skriňa, rebrík, príroda, striga, princezná, perina, príbeh, variť, ríbezle, gorila, rizoto, krik, kríkrinčať, hríb, strihať, fúrik, krivý, princ, príbeh, príbor...

Slová s *i, í* po obojakej spoluhláske *s*

sirup, osika, sivý, sirota, sila, sitko, sídlisko, hasič, prosím, lasica, usilovný, asi, si, sipieť, kosiť, nosiť...

Slová s *i, í* po obojakej spoluhláske *v*

vidieť, visieť, viniť, víťaz, vidlička, klavír, vinič, víkend, rukavica, nohavice, švihadlo, závin, vinš, vizitka, višňa, pravítko, chvíľa, vítať, víchor, televízor...

Slová s *i, í* po obojakej spoluhláske *z*

zívať, zima, zimomriavky, zísť sa, mraziť, zízať, zips, klzisko, získať, zistiť, pokaziť, kamzík...

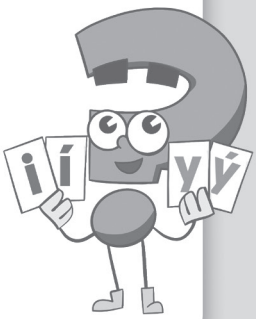

Autorky ©
PaedDr. Renáta Titková
Mgr. Dagmar Moravčíková
Mgr. Terézia Bulejová
Mgr. Angela Kulichová

Grafický dizajn a zalomenie ©
Ing. Danka Pohlodová

Ilustrácie ©
Bc. Jakub Šimjak

Fotografie ©
Fotografie použité na základe licencie od Shutterstock.com

Digitálna kaligrafia ©
AITEC, s. r. o., Bratislava

Manažérky projektu
Ing. Nad'a Rázusová
Mgr. Iveta Krátka

Zodpovedné redaktorky
Mgr. Terézia Bulejová
Mgr. Angela Kulichová

Fotoeditorka
Mgr. Katarína Zraková

Lektorka a jazyková redaktorka
Mgr. Stela Solčianska

Šéfredaktor
Mgr. Walter Hirschner

Tlač
AITEC, s. r. o., Bratislava

Vydalo ©
Vydavateľstvo AITEC, Bratislava
www.aitec.sk

A-02-22/B-02-22

2021, 1. vydanie

Odporučilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky pod č. 2022/11126:5-A2201 ako didaktický prostriedok Slovenský jazyk pre 3. ročník základných škôl – pracovná učebnica, 2. časť s prílohou Bodkin doplnkový zošit.

Všetky práva vyhradené. Toto dielo ani žiadnu jeho časť nemožno reprodukovať bez súhlasu majiteľa práv.

Vydavateľstvo AITEC venuje maximálnu pozornosť procesu prípravy svojich titulov od prvého rukopisu až po tlač. Napriek tomu sa môžu nájsť nedostatky, o ktorých sa od vás radi dozvieme. Vaše pripomienky nám píšte na adresu redakcia@aitec.sk.

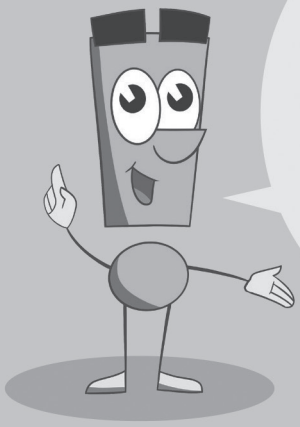

Informácie o ďalších materiáloch a tituloch k sérii **Slovenský jazyk – pracovná učebnica, Titková a kol.** nájdete na **www.aitec.sk**.

OBSAH ROZHODUJE

aitec vydavateľstvo

aitec Online

aitec Offline

A-02-22/B-02-22